

TÜRKİYE CUMHURİYETİ TİCARET BAKANLIĞI

Dış Ticaret Beklenti Anketi

2025 2. Çeyrek Dönemi Beklentilerine İlişkin
Genel Değerlendirmeler

08 Nisan 2025

DIŞ TİCARET BEKLENTİ ANKETİ (DTBA)

İHRACAT VE İTHALAT BEKLENTİ ENDEKSLERİ (2025 2. ÇEYREK)

1. DTBA Hakkında Dönemsel Bilgiler

2025 yılının 2. çeyreğine ilişkin soruların yer aldığı anket formu 1362 firmaya gönderilmiş olup, 1205 firma anketi yanıtlamıştır. Buna göre, anketin cevaplanma oranı %88,5 olmuştur.

Anketi yanıtlayan 1205 firma, 2024 Eylül ayı itibarıyla yıllıklandırılmış rakamlara göre toplam ihracatın %47,7'sini ve toplam ithalatın %58,2'sini temsil etmektedir. Anket formunu yanıtlayan firmaların %21,9'i sadece ihracat ve %14,7'si sadece ithalat yaparken, %63,4'ü hem ihracat hem ithalat yapmaktadır.

İhracat ve İthalat Beklenti Endekslerine İlişkin Genel Değerlendirmeler¹

2025 yılı 2. çeyrek;

- **İhracat Beklenti Endeksi 109,5** seviyesinde gerçekleşmiştir.

Dış Ticaret Beklenti Endeksleri	Bir Önceki Çeyreğe Göre Değişim
İhracat Beklenti Endeksi	
İhracat Beklentisi (Gelecek 3 Ay)	
İhracat Siparişi Beklentisi (Gelecek 3 Ay)	
Şu Anda Kayıtlı İhracat Siparişi Düzeyi	
İhracat Siparişi Düzeyi (Son 3 Ay)	

- **İhracat Beklenti Endeksine** dâhil edilen soruların yayılma endekslerine göre; gelecek 3 aya ilişkin ihracat beklentisi, ihracat siparişi beklentisi endeksi ve son 3 aya ilişkin ihracat siparişi düzeyine yönelik değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken şu anda kayıtlı ihracat siparişi düzeyi azalış yönünde etkilemiştir.

- **İthalat Beklenti Endeksi 103,6** seviyesinde gerçekleşmiştir.

- **İthalat Beklenti Endeksine** dâhil edilen soruların yayılma endekslerine göre; gelecek 3 aya ilişkin ithalat beklentisi, ithalat birim fiyatı beklentisi ve son 3 aydaki ithalat siparişi düzeyine yönelik değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkilerken, şu anda kayıtlı ithalat siparişi düzeyine yönelik değerlendirmeler bir önceki çeyreğe göre endeksi artış yönünde etkilemiştir.

Dış Ticaret Beklenti Endeksleri	Bir Önceki Çeyreğe Göre Değişim
İthalat Beklenti Endeksi	
İthalat Beklentisi (Gelecek 3 Ay)	
İthalat Birim Fiyatı Beklentisi (Gelecek 3 Ay)	
Şu Anda Kayıtlı İthalat Siparişi Düzeyi	
İthalat Siparişi Düzeyi (Son 3 Ay)	

Yeşil oklar artış, kırmızı oklar azalış göstermektedir.

➤ İhracata İlişkin Değerlendirmeler

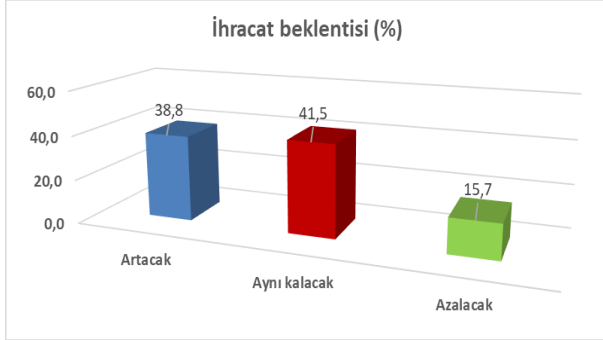
2025 yılının 2. çeyreğine ilişkin beklentileri ölçmeyi amaçlayan DTBA'ya ihracatçı firmalardan (1028 firma) katılımın en fazla olduğu ilk 6 sektör; ana metal sanayi (92 firma), gıda ürünlerinin imalatı (83 firma), kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı (65 firma) başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı (61 firma), motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı (59 Firma) ve giyim eşyalarının imalatı (59 Firma) olarak sıralanmaktadır.

Gelecek 3 aylık dönemde ihracatçı firmaların ilk defa ihracat yapmayı planladığı ilk ülke ABD olmuştur. İkinciliği İngiltere ve Suriye paylaşıırken Almanya üçüncü sırada yer almıştır.

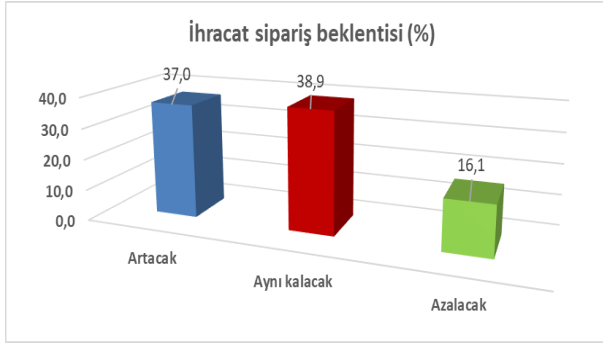
¹Endekslere dâhil edilen soruların yayılma endeksleri ihracat/ithalat rakamlarına göre ağırlıklandırılmış frekanslar üzerinden hesaplanmıştır.

Ankete katılım sağlayan ihracatçı firmaların cevaplarına göre 2025 yılı 2. çeyrekte²,

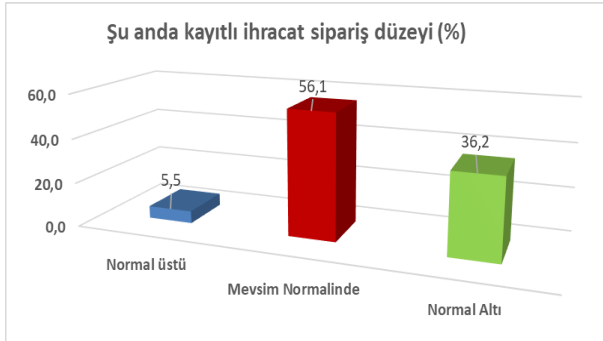
- İhracatçı firmaların %38,8'i ihracatının artacağını belirtirken, %15,7'si azalacağını belirtmiştir. Buna göre denge, ihracatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

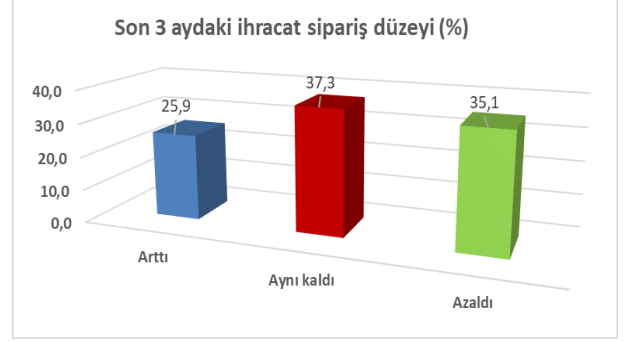
- İhracat siparişlerinin artacağına ilişkin beklentiler %37,0 olup azalış bekleyenlerin oranı %16,1 olarak gerçekleşmiştir.

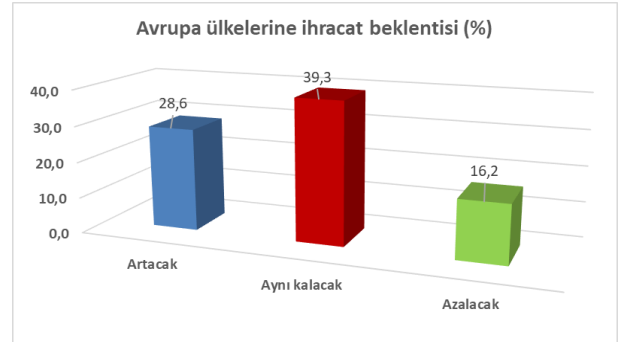
- Şu anda kayıtlı ihracat sipariş düzeyinin mevsim normalinde olduğunu belirten firmalar çoğunluktadır. (%56,1)

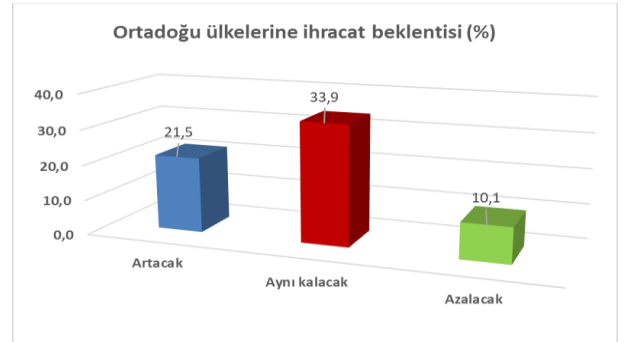
- Son 3 ayda ihracat sipariş düzeyinin arttığını belirten firmaların oranı %25,9 olarak gerçekleşirken azaldığını belirten firmaların oranı %35,1 olmuştur. Buna göre, denge son üç aydaki ihracat sipariş düzeyinin azaldığı yönünde gerçekleşmiştir.

- Avrupa ülkelerine yönelik ihracatın artacağını belirtenlerin oranı %28,6 olurken azalacağını belirtenlerin oranı %16,2 olmuştur. Buna göre, denge ihracatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

- Ortadoğu ülkelerine ihracatın aynı kalacağını belirten firma sayısı çoğunlukta olup (%33,9) denge ihracatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

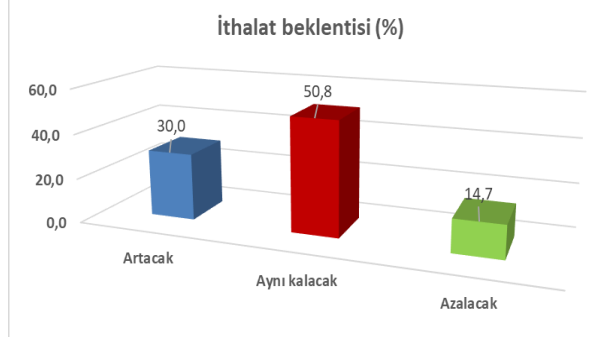
➤ İthalata İlişkin Değerlendirmeler

2025 yılı 2. çeyrekte, ithalatçı firmalardan (941 firma) DTBA'ya katılımın en fazla olduğu ilk 5 sektör; ana metal sanayi (133 firma), kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı (121 firma), başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı (106 firma), bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri (48 Firma) ile motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı (47 firma) olmuştur.

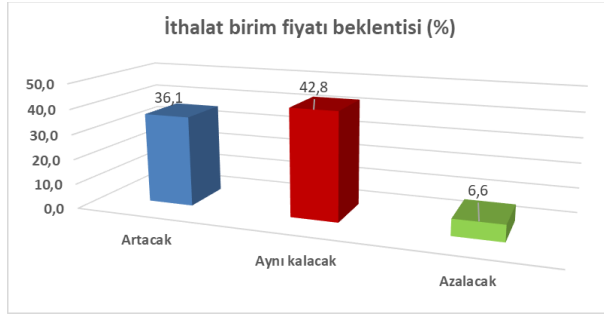
²Denge, olumlu beklentilerin yüzdesinden olumsuz beklentilerin yüzdesi çıkartılarak hesaplanmaktadır.

Ankete katılım sağlayan ithalatçı firmaların cevaplarına göre 2025 yılı 2. çeyrekte³,

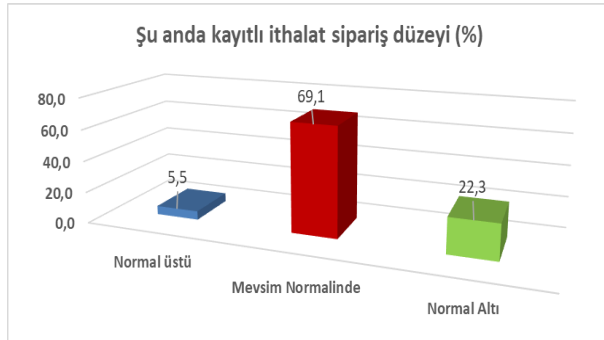
- İthalatının aynı kalacağını belirten firmalar (%50,8) çoğunlukta olmakla birlikte denge ithalatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

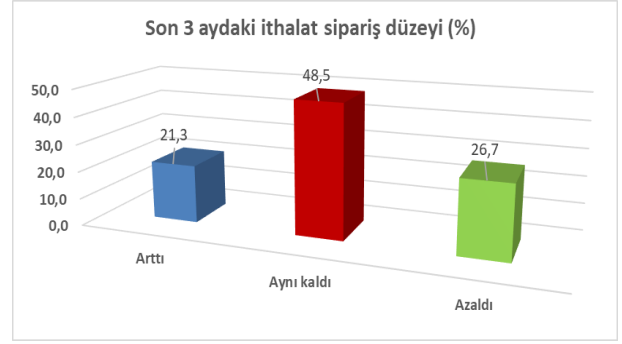
- İthalat birim fiyatının 2. çeyrekte artacağını belirtenlerin oranı %42,8 olurken, azalacağını belirtenlerin oranı %6,6'dır. Denge, ithalat birim fiyatının artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

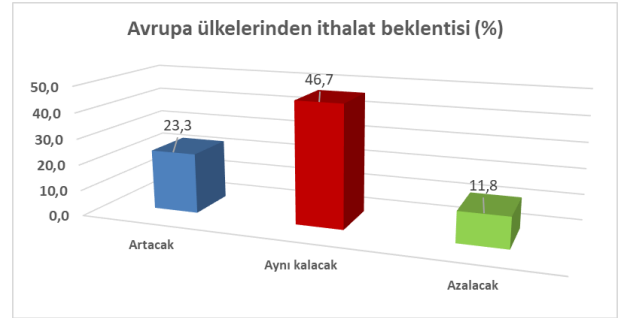
- Şu anda kayıtlı ithalat sipariş düzeyinin mevsim normalinde olduğunu belirtenlerin oranı %69,1 olurken, denge normalin altında gerçekleştiğini belirtenlerin lehine gerçekleşmiştir.

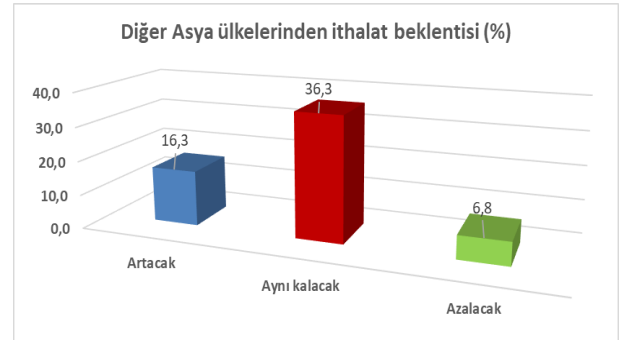
- Son 3 ayda ithalat siparişlerinin aynı kaldığını belirten firmalar çoğunlukta olmakla birlikte (%48,5) denge ithalat siparişlerinin azalacağı yönünde gerçekleşmiştir.

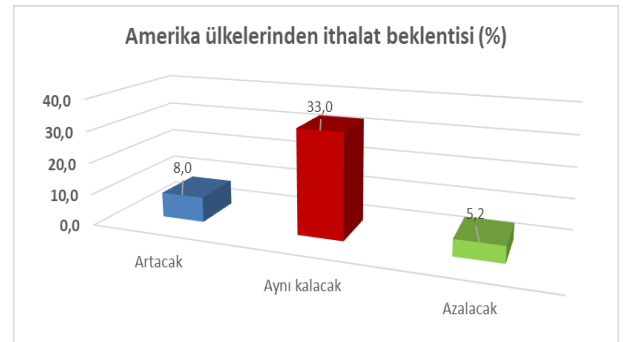
- Avrupa ülkelerinden ithalatının aynı kalacağını belirten firmalar çoğunlukta olmakla birlikte (%46,7) denge ithalatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

- Diğer Asya ülkelerinden ithalatının aynı kalacağını belirten firmalar çoğunlukta (%36,3) olmakla birlikte denge, ithalatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

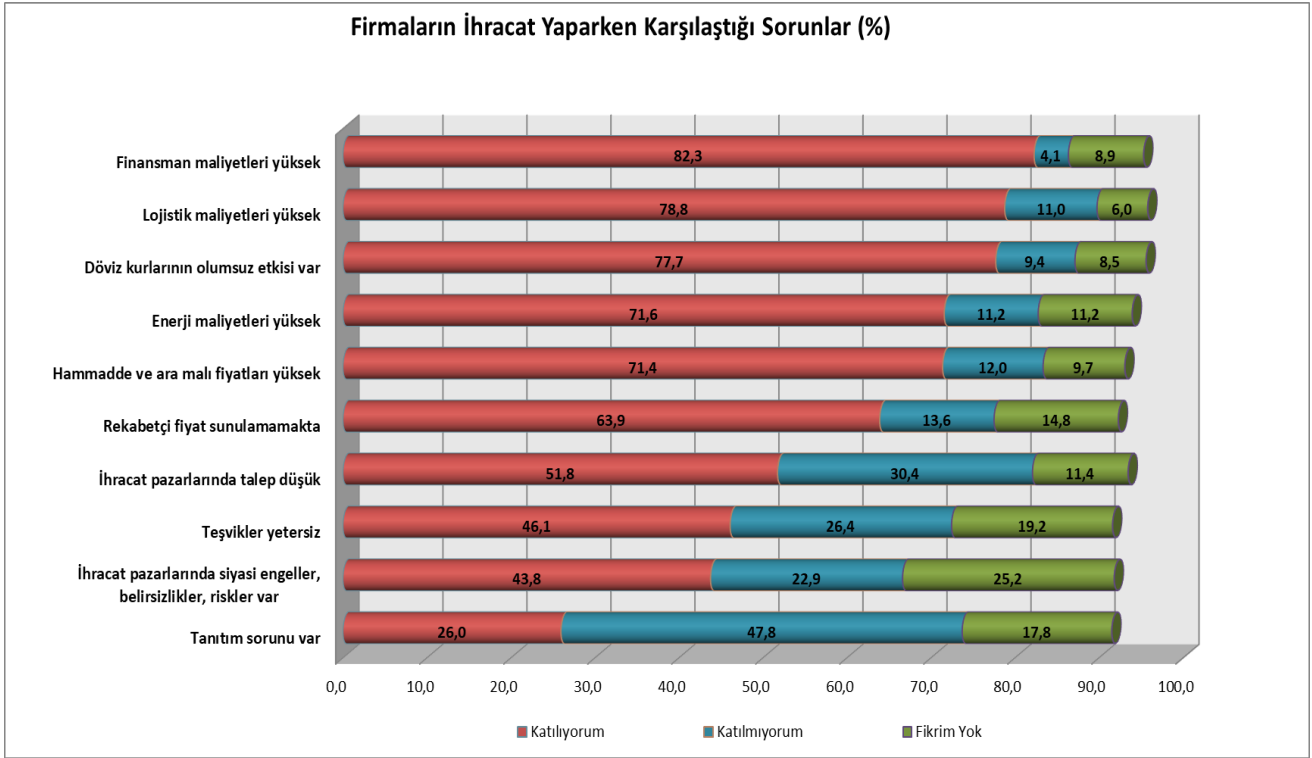

- Amerika ülkelerinden ithalatının aynı kalacağını belirten firmalar çoğunlukta (%33,0) olmakla birlikte denge, ithalatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

³Grafiklerde yer alan istatistikler frekanslar üzerinden hesaplanmakta olup ithalat ile ağırlıklandırılan yayılım endekslerinden farklılık gösterebilmektedir.

- Firmaların ihracat yaparken karşılaştığı sorunlarda, 2025 yılı 2. çeyrek itibarıyla, ilk sırada finansman maliyetlerinin yüksekliği (%82,3), ikinci sırada lojistik maliyetlerinin yüksekliği (%78,8) ve üçüncü sırada döviz kurlarının olumsuz etkisi (%77,7) gelmektedir. Bunu, sırasıyla enerji maliyetlerinin yüksekliği (%71,6) ile hammadde ve ara malı fiyatlarının yüksekliği (%71,4) takip etmektedir.

- Firmaların ithalat yapma nedenlerinde, 2025 yılı 2. çeyrek itibarıyla, ilk sırada yurt içi üretimin olmaması (%61,8) gelmektedir. Bunu sırasıyla, yurt içi üretim miktarının yetersiz olması (%49,5), yurt içi kalitenin yetersiz olması (%42,6) ve yurt içi fiyatların daha yüksek olması (%41,7) takip etmektedir.

